

Asia: VN/3804/2025-MMM-1

Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuksesta Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelmasta 2021-2027 myönnettävästä tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

13 b § Kertakorvauksena myönnettävä tuki pieniin innovaatio- ja kehittämishankkeisiin.

Pykälä on nimetty erityisesti innovaatioaseteliksi, ja kohderyhmäksi on mainittu PK-kokoluokan yritykset. Kalatalousaloilla, erityisesti kalastuksessa, näiden yritysten innovaatiotoiminta on huomattavalta osin omana työnä tehtyä tai ostopalveluna teetettyä laite- ja menetelmäkehitystä. Asetusluonnoksessa mainittua asiantuntijapalvelua ei ole eritelty, mutta pienten yritysten innovaatiotoiminnassa tärkeimpiä palveluita voivat olla erilaiset kokoonpanopalvelut, kuten metallien ja muovien työstöpalvelut, joilla on innovaatioiden toteutumiselle suurempi merkitys kuin taloushallinnan, markkinoinnin tai myynnin asiantuntijapalveluilla.

Esitän pykälään muutosta, että hankkeiden kustannuksiin hyväksyttäisiin kaikki ostopalvelut sekä lisäksi että innovaatiohankkeiden materiaalikulut voitaisiin sisällyttää kustannuksiin.

13 c § Kertakorvauksena myönnettävä tuki kalastuksen yritystoiminnan kokeilemiseen

13 d § Kertakorvauksena myönnettävä tuki kalastuksen yritystoiminnan käynnistämiseen

Yleisesti kalastuksen kokeilun ja aloittamisen tuet ovat hyvin samankaltaisia. Pohdintaa herättää se, että kokeilemisen tuki ei määrittele sitä, missä vaiheessa tuota tukea on haettava. Onko tuki haettava ennen kalastajaksi rekisteröitymistä vai samassa yhteydessä tai kuinka paljon jälkeen rekisteröinnin se on mahdollista? Tätä olisi syytä selvittää asetustekstissä.

Kummassakin tukimuodossa mainitaan yleisissä perusteluissa tuen sovellettavuus pyydysten vuokriin, mutta itse asetustekstissä pyydyksiä ei mainita. Pyydysten lisääminen asetustekstiin vähentäisi tulkintojen mahdollisuutta ja helpottaisi tuen neuvontaa.

Samoin asetus ei mainitse tuen kohteena kalastusalueiden käyttökorvauksia tai pyydyspaikkojen vuokria vesialueen omistajalle. Joissain tapauksissa näiden osuus aloittamisen kustannuksista voi olla merkittävä. Yleisenä indikaattorina kalastuksen luvituksen huomioiminen tuen perusteena kertoisi, että lupien saaminen katsotaan merkittävän tärkeäksi kalastuksen mahdollistajaksi.

13 e § Kertakorvauksena myönnettävä tuki pieniin kunnostushankkeisiin

Pykälä kohdistuu erityisesti kalakantojen elinolosuhteiden parantamiseen, muttei parhaalla mahdollisella tavalla auta varautumaan erityisesti ilmastonmuutoksen aiheuttamiin muutoksiin. Hyvin merkittävä muutos on talvien lyheneminen ja jääpeitteisen ajan lyhentyminen, mikä vaikuttaa varsin negatiivisesti erityisesti syyskutuisten kalojen poikastuotantoon ja poikasten selviämiseen ensimmäisestä kasvukaudesta.

Yleisesti apua liian aikaiseen kuoriutumiseen ei voida vesistöihin toimittaa, minkä vuoksi mädin haudonnalla ja istutustoiminnalla ja erityisesti paikallisten kalakantojen tuki-istutuksilla voidaan tasoittaa kalakantojen yhä suurempaa poikastuotannon ja poikasten eloonjäännin vaihtelua.

EMKVR-asetus ei mahdollista suoria istutuksia, mutta hautomoiden investointi- ja suunnittelurahoitus on edelleen mahdollista.

Esitän kunnostushankkeiden oheen lisättäväksi rahoitusmahdollisuutta hautomoiden suunnitteluun ja käyttöönottoon, kuten esimerkiksi käyttökoulutukseen liittyviin palveluihin.

Halttu Mika
Lännen kalaleader - Aktivaattori